

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22704 - Educació i Promoció de la Salut / 1
Titulació	Grau d'Infermeria (Pla 2016) - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria de Lluç Bauzá Amengual <i>(Responsable)</i> mluc.bauza@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Guillermo Artigues Vives g.artigues@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
María del Rocío Herreras González rocio.herrerass@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura d'Educació i Promoció de la Salut (EiPdS) forma part de la formació bàsica en el grau d'Infermeria, per tant comprèn un ensenyament bàsic, introductor i general.

A la vegada, l'EiPdS, és una de les activitats més importants que durà a terme el futur graduat en infermeria, com s'indica en la legislació vigent (Llei 44/2003 de 21 de novembre d'Ordenació de les Professions Sanitàries). Aquest fet fa necessari que els alumnes adquireixin les capacitats per tal de poder aplicar els principis de l'EpS i participar en el disseny i desenvolupament de programes d'educació, orientats a la millora de la salut dels individus, família i comunitat.

La Infermeria com a disciplina científica té dos camps de treball molt diferenciats: l'àmbit hospitalari i el d'atenció primària. Cada vegada més, els sistemes sanitaris donen el protagonisme als individus en les cures a les seua salut, implicant-los en les autocures. És per això que és fa imprescindible una formació al futur professional sobre la promoció de la salut i la intervenció que com a futur professional tindrà en la comunitat.

Aquesta és duu a terme des del sistema sanitari, tant en l'àmbit hospitalari com en l'atenció primària i també inmers dins processos de cooperació al desenvolupament.

Requisits

Guia docent

Competències

Específiques

- * Específiques * Capacitat per valorar, analitzar, planificar i avaluar les situacions de salut susceptibles de cures infermeres tan l'individu, família i comunitat, amb la finalitat de desenvolupar projectes d'educació, prevenció de la malaltia i promoció de la salut (CE3). * Estudiar el funcionament, desenvolupament i interaccions de la persona, grups o comunitat, en el context social i sanitari (CE2).
- * Bàsica * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/.

Genèriques

- * Genèriques * Capacitat d'anàlisi i síntesi (GG1). * Capacitat d'organització i planificació (GG2). * Capacitat per a desenvolupar habilitats en les relacions interpersonals per a liderar grups d'usuaris i membres de l'equip, per a la organització i planificació de projectes (GG9).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

BOLCS TEMÀTICS. Continguts teòrics de l'assignatura

Tema 1. INTRODUCCIÓ A L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

1.1. Què és educar. 1.2. Què és EpS. 1.3. Paradigmes en EpS. 1.4. Aprenentatge significatiu. 1.5. Característiques de l'educació de persones adultes.

Tema 2. ESCENARIS D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

2.1. Tipologies d'EpS: Consell breu, educació individual, grupal i comunitària. 2.2. Escenaris d'actuació (etapes de la vida, processos crònics, escola de pacients). 2.3. Xarxes europees: principals programes (Escoles promotores, Hospitals saludables, Empreses saludables, Presons, Universitats saludables, Xarxa d'activitats promotores de la salut).

Tema 3. TÈCNiques GRUPALS D'EDUCACIÓ GRUPAL.

3.1. Tècniques d'investigació a l'aula. 3.2. Tècniques expositives. 3.3. Tècniques d'anàlisi. 3.4. Tècniques per al desenvolupament d'habilitats. 3.5. Altres tècniques dins i fora de l'aula.

Tema 4. CONTINGUTS PSICOSOCIALS EN EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

4.1. L'entorn social, procés de socialització i entorn pròxim. 4.2. El jo i la meua vida. Autoestima i autoacceptació. Projecte de vida. Transicions vitals: etapes de l'edat adulta. 4.3. Continguts

Guia docent

psicosocials en EpS: Educació parenteral, Dones en la maduresa; Processos crònics, Agents de salut comunitària: situació i necessitats de les persones cuidadores.

Tema 5. PROJECTE EDUCATIU.

5.1. Justificació. 5.2. Anàlisi de la situació. 5.3. Objectius i continguts. 5.4. Metodologia. 5.5. Avaluació.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (1,68 crèdits, 42 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes Magistral	Grup gran (G)	Grup gran (G) Mitjançant el mètode expositiu el professor/a exposarà els continguts de les diferents unitats didàctiques. S' aconsellarà a l'alumne sobre el mètode de treball i el material didàctic que ha d'utilitzar per preparar els continguts de forma autònoma. Aquestes exposicions es faran, si es necessari, amb recolzament de material audiovisual.	28
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	SEMINARIS: (3 seminaris de 4h cada un). SEMINARI 1: 1.- Anàlisi d'una experiència d'EpS segons la visió paradigmàtica de la mateixa. 2.- Anàlisi i entrenament de la metodologia didàctica en EpS. SEMINARI 2: 1.- Reflexió i pràctica sobre continguts psicosocials en EpS. 2.- Pràctica sobre programació en EpS segons model Ministeri i IBsalut. SEMINARI 3: Exposició i avaluació dels treballs grupals. NOTA: Aquests seminaris estan programats com a pràctiques per poder assolir l'entregable de forma eficient.	12
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen final de l'assignatura.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,32 crèdits, 108 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		Estudi i treball individual per la preparació de les unitats didàctiques. L'alumne aprofundirà en la matèria de cada unitat mitjançant la bibliografia, articles i material indicat a classe i penjat a l'Aula Digital..	50
Estudi i treball autònom en grup	Entrega treball	Preparació i lliurament d'un treball. És lliurarà el treball programat, segons els criteris que s'exposaran a l'Aula Digital. • Per als treballs en grup: «En el supòsit que un grup de treball consideri necessari expulsar algun dels seus integrants, ha de comunicar-ho a l'afectat/ada i al professor/a, i incloure els motius en la comunicació, amb temps suficient per poder esmenar la situació que ha ocasionat l'expulsió». Aquest treball contempla la posada en pràctica de tota l'assignatura, així com també la competència de treball en grup.	18
Estudi i treball autònom en grup		L'estudiant abans de la realització dels seminaris, s'haurà de preparar la matèria a desenvolupar en cada un d'ells. La programació i desenvolupament de cada seminari, la trobareu a la plataforma de l'assignatura.	40

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per al lliurement del treball de l'assignatura, s'habilitarà a l'Aula Digital un entregable, i s'activarà el Turnitin per a la detecció del mateix.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen final de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Es durà a terme un examen final.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 6

Guia docent

Entrega treball

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Preparació i lliurament d'un treball. És lliurarà el treball programat, segons els criteris que s'exposaran a l'Aula Digital. • Per als treballs en grup: «En el supòsit que un grup de treball consideri necessari expulsar algun dels seus integrants, ha de comunicar-ho a l'afectat/ada i al professor/a, i incloure els motius en la comunicació, amb temps suficient per poder esmenar la situació que ha ocasionat l'expulsió». Aquest treball contempla la posada en pràctica de tota l'assignatura, així com també la competència de treball en grup.
Criteris d'avaluació	Es lliurarà el treball programat, segons els criteris publicats a l'Aula Digital.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En aquestes guies publicades pel Govern de Navarra, hi trobareu exemples d'EpS que estan elaborades amb la mateixa metodologia explicada a classe. Serveixen d'exemple a l'hora de realitzar el treball obligatori de l'assignatura.

- * En la madurez... Guia educativa para promover la salud de las mujeres. Gobierno de Navarra. Departamento de Salud. Instituto de Salud Pública.
- * Ayudar a crecer. Guia para trabajar con grupos de padres y madres. Gobierno de Navarra. Departamento de Salud. Instituto de Salud Pública.
- * Guia de la adolescencia. Gobierno de Navarra. Departamento de Salud. Instituto de Salud Pública.

Bibliografia bàsica

- * Pérez-Jarauta MJ, Echauri M, Ancizu E, Chocarro J. Manual de educación para la salud. Gobierno de Navarra.
- * Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Formación en Promoción de la Salud y Educación para la Salud. Informe del Grupo de Trabajo de Promoción de la Salud a la Comisión de Salud Pública del Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Octubre 2003.
- * MAZARRASA, L. «Educación para la salud en el marco de la promoción de la salud». A: Enfermería Profesional: salud pública y enfermería comunitaria. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana de España, 1996, cap. 13, pàg. 315-329.
- * NÁJERA, M. P. «Promoción de la Salud. Enfoques internacionales». A: Enfermería Profesional: salud pública y enfermería comunitaria. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana de España, 1996, cap. 12, pàg. 299-314.
- * OMS. Promoción de la salud: glosario. World Health Organization. Ginebra, 1998.
- * «Paradigmas y modelos en educación para la salud». Cap. 15; pàg. 367-389. A: Enfermería Profesional: salud pública y enfermería comunitaria. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana de España, 1996.
- * «La programación y la evaluación en educación para la salud». A: Enfermería Profesional: salud pública y enfermería comunitaria. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana de España, 1996, cap. 16; pàg. 391-414.
- * SÁNCHEZ, A. [et al]. «Educación para la salud en la escuela». A: Enfermería Profesional: salud pública y enfermería comunitaria. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana de España, 1996, cap. 17, pàg. 415-434.
- * SemFYC. Guías de Educación Sanitaria y Promoción de la Salud del PAPPs. Barcelona: SemFYC, 2000.
- * RUIZ-JIMENEZ JL et al. Escuelas comunitarias de promoción de la salud. Rev Comunidad. En pacap.net.
- * http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol1_num0/bennassar/index.html

Guia docent

- * García del Pozo J. Comunitaria. Ediciones “Salud Pública y otras dudas”.<http://saludpublicayotrasdudas.wordpress.com/Enero de 2018>.
- * Rafael Cofiño.<https://saludcomunitaria.wordpress.com/author/saludcomunitaria/>

